

קפצו אחרי!

„לחזור!“ בקע הקול מעבר לספינת הגרר. וזוג הספינות הכבול ביצע סיבוב מלא, החל זוחל לאיטו לכוון ממנו בא: חיפה. צהירים. השוטרים שהורגלו מכבר לתגודות הים, לעסו ללא קושי את הארוחה הבלתי מבושלת. השעה היתה קרוב לשתים. יללת הסופה שהתקרבה נשמעה ממרחק רב. הקו הישר של האופק החל לקבל צורה מטושטשת, גלי ענן החלו לפרוץ לעבר החוף. הכבל היה אמנם חזק כפלדה, אך מקום קשיי רתו אל הספינה נשבר פעמים אחדות. תוקן מיד במקום. הגלים הגבוהים כיסו את שטח הראיה, אפילו סירת הגרר כמעט שנעלמה מעין נוסעי הספינה הנגררת. הקשר היחיד שנשאר לארבעה היה הכבל. הוא לא החזיק מעמד. טבעת הקשירה של ספינת הגרר, בעלת המנוע, נותק לחלוטין. ארבעה שוטרים על ספינת מפרשים לא פרושים נשארו בודדים, כשהם נתונים לחסדו של הים הזועף.

„השעון היה ירידי...“ אלפסי היה הרשון שחזר אליו שיווי המשקל לאחר ההלם הראשון. הוא ניסה לבחון לאיזה כיוון סוּח בים הגלים והרוח את הספינה, נוכח רי ה כחן הוא צפוני, לעבר הלבנון. בלי היסוס ספק להטיל את שני העגנים יחדיו, הטיל ספק אם הם הגיעו לעומק הנדרש. את התי שובה הביאו הגלים. הם התרוממו לעתים לגובה של ששה מטר, שטפו לחלוטין את ה ספון, קרעו את חבלי העגנים, ורקו את הספינה בכח רב לעבר איי הים הזעירים שליד חוף הנקרה. ארבעת האנשים הרטובים והחוזרים כסיד לא הסתירו את פחדם. היה זה סבעי וברור.

אדוארד מוסטקי נטל את הכוסייה, הריקה בלגימה אחת. הוא חייך אליה אשתו החמודה לינה ובנו זקי, השותלים זקי, החל לספר ל ידידיו בפעם העשרים את ספור האמיים של חייו הקצרים (26).

אדוארד, יליד מצרים ובן למשפחה יהודית מיון, לא זנח את הספורט, התבלט ביותר ב מועדוני השחיה הרבים של אלכסנדריה. כא שר עלה לארץ עם לינה, לפני שלוש שנים, החל לשרת במסגרת החופים, הוכיח את אומץ לבו בעת היטרפה של סירת משמר ליד חוף נתניה.

לפני זמן קצר עבר מצריטו הרעוע לשיכון של ממש בכפר טירה, ליד חיפה. הוא היה מאושר. כאשר היה חוזר מעבודתו בנמל חיפה היה ממחר לטול את זיקי הקטן ה בלונדי, לשחק עמו שעה ארוכה. באחד מימי השבוע שעבר עמד הרגל זה כמעט להפסק לגצח: אדוארד לא חזר אותו לילה לביתו.

מקום אידיאלי לפגישה. נעמת כרים היתה ספינה בעלת קבול של 120 טון, עמוסה שקי מלח. היא נתפשה במים טריטוריאלים ישראלים, עמדה להיות מוחזרת, ל אחר בירור, לשלטונות הלבנון. לגבי אדוארד, שטייל על ספון הספינה בשעות הרוק, ב נמל חיפה, היה זה גיוב רגיל, שיסתיים ב שעות הצהרים, לאחר מסירתה לשלטונות הלבנון בחוף ראש הנקרה.

כבל עבה נקשר מן הספינה — עליה נמ צאו ארבעה שוטרים — לסירת מנוע מט טרתית. החוף הצפוני של הָרץ נראה ברור ממרחק שני קילומטרים, עבר כסרט קולנוע

ניצוד אדוארד מוסטקי בחברת אשתו לינה ובנו זקי

— ליל בלהות

ראשונה על חיים ירחמיאל שלא ידע לשחות, חשש כי לא עמד במאבק, טבע. אך הגורל רצה אחרת.

סוף העולם. חיים קפץ למים מיד לאחר אלפסי, קיווה להעזר על ידי השחיין המצויין, במקום זאת שמע צעקה נוראה שנפלטת מ פיו של הסמל. אלפסי קיבל כנראה מכה חזקה מאחד הקרשים, צלל למעמקים. ירח מיאל היה אובר עצות, הוא פרפר בידיו, ניסה בכל כוחו לצוף על פני המים. גל עז פתר את בעיותיו, כאשר זרקו על סלע האי הקטן, אחד מבין העשרות שבסביבה. כעבור דקות מספר עלה גם יצחק על אותו אי והשניים מצאו מפלט במערה שהגנה עליהם מפני הגלים.

האי הקטן, בעל שטח של כמה עשרות מטרים מרובעים, לא הפיח כשנים הרגשה של בטחון, עד אשר הופיעו סירות הצלה ה ראשונות. שוטטו לידם, אך לא יכלו לגשת ולהצילם.

לאורה של ספינת שיטור החלו השניים ל הכין עצמם ללילה. בחביות וקרשים שנוזקו מהספינה הטרופה אל האי, הקימו חומה נגד הגלים, קיפלו עצמם היטב כשגוף האחד מח מס את גוף חברו, ניסו להרדם. היה זה ליל בלהות. רטובים מכף רגל ועד ראש, רעדו השניים במשך כל הלילה, לא עצמו עין. רעש הגלים ויללת הסופה גרמו להם להרגשה של סוף העולם.

כשהאיר היום באה הרגשת הבטחון הראשונה לאחר עשרים וארבע שעות של פחד וזוהם מטוס שחג מעליהם סימן את ראשית פעולת הצלה מהאוי. הטייס, שהנ מיד טוס, עשה תנועה בידו שרמזה: „הכז יהיה בסדר.“ השניים לא יכלו בדיוק להבין אותו רגע, כיצד יוכל המטוס להעבירם אל החוף. הם ציפו בסבלנות. בינתיים הופיעו על החוף צופים נכבדים, ביניהם עמוס בן-גוריון, יהודה פראג, מפקד חטיבת החופים, שחזו במראה המרתק מן כל שעות אחר הצהרים והערב. פראג, כנר אה, דאג מאד: באותו יום הודיעה התחנה המטאורולוגית כי הים יהיה ריעש, מלחה טופות. ספק הוא אם היתה הצדקה לשלוח את הספינה ביום, ששום דייג לא העז לצאת בו לעבודתו. בין אלה שלא יצאו לים אותו יום: כנראה, גם הלבנוניים.

עבודה רגילה... בשעות הצהריים הופיעו ההליקופטר של חיל האויר. היו אלה רגעים של רעד כאשר אחז חיים בשולי הסולם ש הולגב מהמטוס, ריחף את מאות המטרים באוויר, הגיע בשלום לחוף. הוא היה פצוע בפניו, כיון שנחבט בלילה הקודם בצוקי ה סלעים. לפני שהועבר לבית החולים. הספיק לראות את חברו מוצל באותה דרך. אך בטרם הספיקו האנשים לברך את ה טייסי, לחבקם, התרומם המטוס, נעלם לי איטו באופק, כאילו היתה זו עבודה רגילה שלא היתה זקוקה למחמאות. רק קבוצת אנשים אחת לא פסקה מלהש קיף בחרדה אל גלי הים הזועפים. היתה זו משפחת הסמל שמעון אלפסי.

התקוה להשאר בחיים, הפיחה ביופו הצ נום, אך השרירי, כוח בלתי רגיל המתגלה רק בשעות דומות בחייו של אדם. משך רבע שעה, שעבר כרבע שנה, נעזר אדוארד ב קרש, עד אשר הרחיק גל עצום גם את מצי לוי היחיד.

הידיים והרגליים החלו מאותו רגע לעבוד בקצב איטי אך בטוח. אדוארד ידע את סוד החתירה האסית למרחקים, חתירה שאינה מנצלת את כל האנרגיה, חוסכת כוחות למי אמץ העל-אנושי. למרות שלא ראה עדיין את החוף היו תנועותיו קצובות, הוא לא חשב על אשתו, על ילדו, על חבריו, מטרתו היתה להגיע אל החוף בכל מחיר. הקור היה גדול, אדוארד חשש שהכפור יגרם לשיתוק חלק מגופו. הוא הציץ בשעונו, נכח כי עברו 90 דקות מאז קפץ מהספינה הטרופה.

הדקות עברו כחדשים. אך המאמץ היה כ דאי, כי כעבור שלוש שעות הרגיש אדוארד קרקע רך מתחת לרגליו. עכשיו היה השוש כוחות לחלוטין, זחל בקושי אל החוף. האורות הקלושים סימנו מקום ישיב קטן, קבוץ זיב. מתוסריהכרה למחצה שרץ את דרכו לצריף הקרוב ביותר, נוכח כי היתה זאת הרפת של הקבוץ. הוא נטל שקים יב שים, עטף בהם את גופו הרועד, התקפל ב אחת הפינות ושקע בתרדמה עמוקה.

מפקד חטיבת החופים פראג

לא היתה הצדקה לשלוחו?

כשהאיר היום גילוהו שני שומרים. הם חשבו תחילה כי הוא גנב או מסתנו, דרשי ממנו לקום, לזהות את עצמו. טענות כי יעדו רו לו להתרומם נתקלה בסירוב בשליפת שני רובים שכוננו מולו, הורדו רק משהיר ציא מכיסו את תעודת השוטר שלו, שכנע אותם לבסוף להביאו לטפול במרסאה. כאשר חזר אליו זכרונו, היתה שאלתו ה

ניצוד חיים ירחמיאל (עם סימוני פעעים) ואשתו שושנה

על אי קטן

למרות שהיו נתונים למשמעת, הם היו רק בני אדם, והסיכוי שלהם לא היה מעודד באותה שעה.

אדוארד לא ידע בדיוק מה לעשות. הוא היה בעבר השני של הסיפון, הספיק לראות עוד את העונן הכבד שנוזק על הספינה, את הסלעים הגבוהים אליהם התקרבה. בתוך מערבולת הסופה הצליח לשמוע את פקודתו של אלפסי: „קפצו אחרי!“ הסמל בעל העבר הספורטאי העשיר קפץ ראשון למים כשאחריו מודנבים ירחמיאל ויצחק. אדוארד החליט לא להפגש עם הסלעים התיים, זנק אל המים להגיע לחוף בשחיה.

„השעון היה אותה שעה איזומה ידידי ה טוב ביותר“, ספר אדוארד, „מדי פעם בפעם הצצתי, תוך כדי שחיה ומאבק עם הגלים, אל המכשיר הבלתי חדיר למים, הייתי מפי ריח על ידו את מחשבותי כי עברו שנים במקום רגעים.“

תרדמה עמוקה. אדוארד קפץ למים קרים קרר כשהוא עטוף געיל כבד ונעלי עבודה. מה שראה באותו רגע היה רק חלל שכולו שחור. הוא הניף מבט לכל צד במ טרה להבחין בפס החוף, אך הגלים העצומים הסתירו ממנו את היבשה. לבסוף, כאשר הרגיש בקרש עבה שצץ לידו, החליט לשכב עליו, לחתור בעזרתו. החפץ הצף שהרים את אדוארד למרומי אחד הגלים עזר לו לק בוע את דרכו: מרחק נראתה נקודת אור קלוש. אדוארד ניתח: מגול המים של נהריה.

איטי לעיני אדוארד ושלוש חבריו שעל ספונה. עם מפקדו, סמל שמעון אלפסי, היתה לו שיחה מענינת על עניינים וכרונות של מבצעים ספורטיביים של הילדות.

שמעון היה קצין עוד לפני זמן קצר. כאשר טבעה ספינה עליה סיקד, במימי יפו, הורד, לאחר משפט משמעותי, לדרגת סמל. אך סי כוויי לקבל בחזרה את הדרגה היו רבים לנוכח שרותו המופתי. לגבי חיים ירחמיאל, עולה מרומניה (31) ותושב גביר, גרמה ה שיחה לרגש בלתי נעים. חיים לא ידע לשי חות, החל לקבל שטחים לפני זמן קצר בל בד. הרביעי, יצחק רוזנבלום, הרוחק היחיד בין הארבעה, צלל במחשבותיו.

הארבעה זללו את מנות המזון שהוכנו ל מענם, גמעו בצמאה את מיץ התפוזים המר וזה. בעוד דקות מספר יגיעו לחוף ראש ה נקרה, ימסרו את ספינות לרשות הלבנוניים, יקבלו במקומה ספינה ישראלית אחרת. אל פסי התקשר עם ספינת הגרר, קבע לאחר דושיח קולני, כי הסירות צגיעו למחוז חפ צון. שקט שרר במרחב הים, ממרחם מה נראה החוף המזדקר של ראש הנקרה, גבוהה הצ פוני של ישראל, מן האופק לא נראתה כל ספינה לבנונית. „מה קרה להם?“ שאל אדו ארד. „מקום אידיאלי לפגישה!“ העיר חיים. „לחזור!“ הצפיה הממושכת העבירה ספי קות בלב השוטרים. דייגים לא נראו בים, האם באה הודעה על סופה המשמשת ובאה? הפקודה שניתנה מיד סבלה היסוסים.